

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato: 21. april 2006
Kontor: Kommunaløkonomisk kt.
J.nr.: 2006-2400-39
Sagsbeh.: TJ
Fil-navn: Alm del spm 81

**Besvarelse af spørgsmål nr. 81 (Alm. del), som Folke-
tingets Kommunaludvalg har stillet til indenrigs- og
sundhedsministeren den 7. marts 2006**

Spørgsmål nr. 81:

"Sker der nogen ændringer i ministerens beføjelser til at fordele puljen til vanskeligt stillede kommuner. Her tænkes især på den "permanente pulje", på 180 mio. kr., som de seneste år efter en samlet oppositions opfattelse også har været anvendt som middel til at overholde regeringens skattestop, hvilket har været udsat for en stærk kritik af oppositionen?"

Svar på spørgsmål nr. 81:

I tilknytning til det generelle tilskuds- og udligningssystem har der gennem mange år eksisteret en pulje til fordeling blandt særligt vanskeligt stillede kommuner. Puljens størrelse har varieret over årene, men puljen har i alle årene skullet løse det problem, at et generelt fordelingssystem ikke kan håndtere alle kommunaløkonomiske behov.

Ligeledes har der inden for hovedstadsområdet været en pulje til kommuner med særlige økonomiske vanskeligheder.

I begge tilfælde gælder det, at særlige tilskudsbehov for det første kan opstå i kommuner med vedvarende problemer. Disse problemer kan være en følge af store udgifter til overførsler, lavt skattegrundlag mv. og fører til et ugunstigt forhold mellem skat og service. For det andet kan der være tale om, at kommuner får midlertidige økonomiske problemer som følge af pludselige indtægtsbortfald, uforudsete udgifter mv. I begge tilfælde er der tale om forhold, som kun delvis eller slet ikke kompenseres via det generelle system.

Det vil afhænge af en konkret vurdering, hvilke kommuner der har de største behov for ekstra tilskud. Som grundlag for bedømmelsen af, hvilke kommuner, der har de vanskeligste vilkår, anvendes sædvanligvis et sæt af kriterier. Heri kan f.eks. indgå kommunens udgifter til overførsler, størrelsen af skattegrundlaget, det likviditetsmæssige beredskab og skat/serviceforholdet. Da et muligt alternativ til et særtilskud kan være en skatteforhøjelse, vil presset på skatteudskrivningen også kunne indgå som en blandt flere indikatorer for kommunens økonomiske situation.

Da der netop er tale om, at puljerne skal opfange forhold, som faste kriterier i et generelt tilskudssystem vanskeligt kan opfange, har tildelingen af tilskud imidlertid gennem alle årene hvilet på et element af skøn, og lovgiv-

ningen har været indrettet således, at dette skøn har skullet udøves af ministeren.

Udligningsreformen indebærer i sig selv gevinst for mange af de kommuner, der hidtil har modtaget tilskud fra særtilskudsmidlerne, og det indgår derfor som en intention i aftalen om en finansieringsreform, at der fremover vil være en lavere andel af kommunerne, der får andel i puljerne.

Dette skal endvidere ses i lyset af, at en del af midlerne i puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner skal anvendes til kommuner, der opfylder kriterierne for at indgå en flerårig udviklingsaftale med ministeriet, jf. finansieringsaftalens bilag C. Ministeren forudsættes i den forbindelse at kunne give tilsagn om tilskud flere år frem i tiden. Muligheden for at give flerårige tilsagn har ikke i særligt vidt omfang hidtil været benyttet, uanset at der er tale om en lovfæstet pulje.

Som følge af, at puljerne forudsættes fordelt på en lavere andel af kommunerne end i dag, og som følge af, at kommunernes økonomiske behov ændrer sig fra år til år, vil tilskudsfordelingen i det enkelte år ikke være bundet af hensynet til den hidtidige fordeling af tilskud.

Særligt for så vidt angår 2007 må der i tilskudsfordelingen tages hensyn til eventuelle særlige tilskudsbehov som følge af den usikkerhed, der kan knytte sig til forudsætningerne om kommunalreformen og finansieringsreformen, herunder forudsætninger om de betydelige opgaveomlægninger, der finder sted, og en række indbyrdes afhængige forudsætninger om skattniveau mv.

Disse særlige tilskudsbehov i 2007 kombineret med det finansieringspres, som loftet over skatteudskrivningen i 2007 medfører, har ført til, at der som led i finansieringsaftalen er fastsat en midlertidig forhøjelse i 2007 af tilskudspuljen til særligt vanskeligt stillede kommune. Forhøjelsen udgør 150 mio.kr. Endvidere er det aftalt, at puljen i hovedstadsområdet foreløbig bibeholdes på det nuværende niveau, dog således at der i folketingssamlingen 2008/09 skal ske en vurdering af muligheden for en reduktion af puljen.